

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

04070, м. Київ, вул. Спаська, 12, тел. (044) 425-30-25, Call-центр (044) 15-51

КОНСУЛЬТАТИВНА РАДА

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 01/12/III

засідання Консультативної ради
Головного управління охорони культурної спадщини

м. Київ

31 липня 2012 року

Присутні: Л.Скорик, І.Лещ, С.Данилюк, О.Мокроусова, Г.Савчук, В.Сопілка, Б.Кожушко, Г.Духовичний, М.Кальницький, О.Бригинець, І.Нікіфорова, Л.Афанасьєва, С.Новгородський, О.Хмель, О.Єскіна, С.Новгородський, Я.Діхтяр, С.Жайворонок, І.Кондратюк, Ю.Рибачок, С.Николишин, О.Рутковська, Г.Івакін, В.Казимирський, З.Гудченко, Т.Шевчук, І.Олексієнко, О.Ластовченко, О.Самойленко, О.Охатрін, О.Косаревський, О.Тимченко, С.Варданян, Л.Мірошніченко, В.Собцов, Т.Кінько, В.Хромченков, Н.Тупчієнко.

Головуючий: С.Новгородський

Відповідальний секретар: О.Хмель

Слухали:

Доповідь Л.Скорик - директора КП Творча архітектурна майстерня «Л.Скорик» по проекту «Реконструкції будівлі ЦУМу (без зміни функціонального призначення об'єкта) з реставрацією головних фасадів та знесенням будівлі градирні по вул. Богдана Хмельницького, 2 у Шевченківському районі м. Києва».

До розгляду надані експозиційні матеріали:

1. Паспорт пам'ятки архітектури та містобудування місцевого значення - будинок Центрального універмагу.
2. Історико-містобудівне обґрунтування - реконструкція будівлі ЦУМу (без зміни

- функціонального призначення об'єкта) з реставрацією головних фасадів та знесенням будівлі градирні по вул. Богдана Хмельницького, 2.
3. Реставраційне завдання на розроблення науково-проектної документації реконструкція будівлі ЦУМу (без зміни функціонального призначення об'єкта) з реставрацією головних фасадів та знесенням будівлі градирні по вул. Богдана Хмельницького, 2.
 4. Історико-архітектурна довідка на споруду Будинку центрального універмагу за адресою: вул. Хрещатик, 38/2.
 5. Проект реконструкції будівлі ЦУМу (без зміни функціонального призначення об'єкта) з реставрацією головних фасадів та знесенням будівлі градирні по вул. Богдана Хмельницького, 2 у Шевченківському районі м. Києва.
 6. Рецензія на проект «Реконструкції будівлі ЦУМу (без зміни функціонального призначення об'єкта) з реставрацією головних фасадів та знесенням будівлі градирні по вул. Богдана Хмельницького, 2 у Шевченківському районі м. Києва», розроблена Науково-дослідним інститутом пам'яткоохоронних досліджень Міністерства культури України (надана замовником).
 7. Графічні матеріали, планшети.

Виступили:

Л.Скорик, І.Лещ, Ю.Рибачок, С.Николишин, О.Мокроусова, Г.Савчук, В.Сопілка, Б.Кожушко, Г.Духовичний, М.Кальницький, О.Бригинець, Л.Афанасьєва, С.Новгородський, О.Хмель, В.Казимирський, О.Єскіна, Т.Кінько, Т.Шевчук, І.Нікіфорова, Я.Діхтяр:

- надана на розгляд документація не у повній мірі відповідає вихідним даним, про що замовника було повідомлено листом ГУ ОКС від 23.07.2012 № 4552; пропонується доопрацювати (С.Новгородський);

- визначення предмету охорони пам'ятки (як «... - акцентної композиційної ролі споруди в архітектурному ансамблі вулиць Хрещатик та Б.Хмельницького; - композиційного, архітектурно-пластичного, стилістичного та художньо-декоративного вирішення головного фасаду (наріжної частини, правого крила, зверненого в бік вул. Хрещатик та лівого крила, зверненого в бік вул. Б.Хмельницького) від денної поверхні до вінчаючого карнизу дев'ятого поверху») у «Паспорті пам'ятки архітектури та містобудування місцевого значення - будинок Центрального універмагу», розробленого Науково-дослідним

інститутом пам'яткоохоронних досліджень Міністерства культури України здійснене з порушенням діючого законодавства; при цьому, згідно ст. 22 Закону України «Про охорону культурної спадщини» «Пам'ятки, їхні частини, пов'язане з ними рухоме та нерухоме майно забороняється зносити, змінювати, замінювати, переміщувати (переносити) на інші місця, і т.ін.», а згідно п. 3, розд. X цього закону, об'єкти включені до списків пам'яток історії та культури, відповідно до Закону УРСР «Про охорону і використання пам'яток історії і культури» (об'єкт визнано пам'яткою архітектури та містобудування місцевого значення рішенням Київського міськвиконкому № 49 від 21.01.1986 охор. № 168) визнаються пам'ятками та підлягають збереженню у повному обсязі; з огляду на вищесказане, надана на розгляд документація, якою передбачено майже повне знесення вказаної споруди та часткове збереження тільки її фасадів з боку вул. Хрещатик та Б.Хмельницького порушує вимоги діючого пам'яткоохоронного законодавства (О.Мокроусова);

- чи був власником будівлі укладений охоронний договір з ГУ ОКС? (Г.Савчук);

- власником будівлі охоронний договір з ГУ ОКС не укладався (С.Новгородський);

- доцільно замовнику доопрацювати вихідні дані та проектну документацію, в т.ч. у частині визначення та збереження предмету охорони пам'ятки в цілому (В.Сопілка);

- довоєнна будівля ЦУМу (одна з небагатьох, що збереглися після другої світової війни на цій вулиці) у сьогоденньому вигляді її авторами вдало і професійно включена до післявоєнного ансамблю вул. Хрещатик, є визначним акцентним елементом цього ансамблю і заслуговує на повне збереження та реставрацію – як мінімум, у частині головних фасадів; доцільно доопрацювати проект у частині збереження характеру сприйняття споруди з підвищених точок протилежного боку вулиці (Хрещатик, 23-25) та з врахуванням наведеного додатково обґрунтувати можливість надбудови мансардного поверху та характеру її архітектури з метою збереження предмету охорони пам'ятки та цілісного сприйняття існуючого ансамблю забудови вул. Хрещатик (Г.Духовичний);

- будівля ЦУМу є важливою складовою частиною ансамблю вул. Хрещатик, в т.ч. кварталу між вул. Б.Хмельницького та Прорізною (її своєрідним дресс-кодом) і заслуговує на повне збереження та реставрацію (М.Кальницький);

- наданий на розгляд проект, який не передбачає збереження будівлі пам'ятки в повному обсязі, в т.ч. і визначених предметом охорони її головних фасадів не забезпечує збереження об'єкту культурної спадщини і не відповідає діючому законодавству; реалізація зазначеного проекту може призвести до значних непорозумінь з громадськістю міста, аналогічних тим, що мали місце у квітні цього року на Андріївському узвозі (О.Бригинець);

- наданий на розгляд проект не забезпечує збереження та спадковості забудови ансамблю вул. Хрещатик (Л.Афанасьєва);

- наданий на розгляд проект не відповідає діючому пам'яткоохоронному законодавству України; Головному управлінню охорони культурної

спадщини необхідно вжити всіх заходів, передбачених законом, по збереженню та захисту об'єкту культурної спадщини, що розглядається (наведено приклад збереження пам'ятки того ж часу та архітектурного стилю «Будинок культури і науки» у м. Варшаві) (Т.Кінько);

- необхідно вжити термінових заходів по припиненню розбирання (руйнування) об'єкту культурної спадщини; замовнику – забезпечити передбачений законодавством вільний доступ інспекторів (державних та громадських) для здійснення відповідних інспекційних дій на об'єкті та у подальшому не перешкоджати цій діяльності, що вже мало місце (Т.Шевчук);

- замовник, відповідаючи на питання стосовно безпеки експлуатації суміжних будівель (об'єктів культурної спадщини – по вул. Хрещатик, 36 та Б.Хмельницького, 4) в ході будівельних робіт повідомив, що Науково-дослідним інститутом будівельних конструкцій ведеться обстеження та моніторинг зазначених будівель; виконані інженерно-геологічні вишукування, результати яких будуть враховані у проектній документації (І.Лещ);

- пропонується доопрацювати проект у частині збереження пам'ятки у повному обсязі (О.Єскіна);

- керівництву Головного управління важлива думка Консультативної ради по цьому вкрай складному об'єкту; складність полягає в необхідності поєднання реставраційних робіт зі значним обсягом нагальних реконструкційних робіт, пов'язаних зі значною моральною та фізичною амортизацією споруди (як приклад цього – нормативний 70-річний термін експлуатації залізобетонних конструкцій перекриття споруди вже минув); при цьому проект попередньо розглядався та схвалений Міністерством культури України, однак містить недостатньо пропозицій щодо збереження предмету охорони пам'ятки і в цій частині його доцільно доопрацювати; викликає стурбованість, що на об'єкті вже розпочаті роботи без відповідних дозвільних документів, а також та обставина, що замовником на об'єкт не допускаються інспектори пам'яткоохоронних організацій (державних та громадських); з урахуванням наведеного наданий проект може бути схвалений за умови доопрацювання, згідно вищенаведених зауважень та пропозицій (Я.Діхтяр);

- Консультативна рада на сьогодні не має змоги погодити надану на розгляд проектну документацію і пропонує її доопрацювати з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій (С.Новгородський);

Вирішили:

І. Взяти до відома, що наданий на розгляд «Проект реконструкції будівлі ЦУМу (без зміни функціонального призначення об'єкта) з реставрацією головних фасадів та знесенням будівлі градирні по вул. Богдана Хмельницького, 2 у Шевченківському районі м. Києва» не у повній мірі відповідає вимогам діючого законодавства та вихідних даних:

1. Закону України «Про охорону культурної спадщини» (ст. 22 та

п. 3, розд. X).

2. «Висновкам» історико-містобудівного обґрунтування, погодженого Міністерством культури від 10.07.2012 № 22-1832/35 у частині збереження предмету охорони пам'ятки, а саме - конструктивного, архітектурно-планувального, стилістичного та художньо-декоративного вирішення головних фасадів будівлі пам'ятки з боку вул. Хрещатик та вул. Б.Хмельницького від денної поверхні до вінчаючого карнизу дев'ятого поверху з необхідністю їх реставрації.

3. Вимогам «Містобудівних умов і обмежень забудови земельної ділянки» Головного управління містобудування та архітектури від 08.11.2011 № 12923/0/18/009-11 в п.п. 2,13 у частині збереження граничної висоти будівлі в межах існуючої, та забезпечення збереження визначення предмету охорони об'єкту культурної спадщини.

4. Вимогам «Реставраційного завдання» на розроблення науково-проектної документації, затвердженого 25.04.2012 - п. 8 у частині реставрації головних фасадів пам'ятки.

5. Умовам «Висновку про відповідність намірів щодо забудови земельної ділянки вимогам містобудівної документації на місцевому рівні» Головного управління містобудування та архітектури від 26.07.2011 № 8051/0/18/2/-11 у частині характеру запланованих робіт.

II. Доопрацювати проектну документацію згідно зауважень і пропозицій, викладених у даному протоколі, в т.ч. - у частині збереження об'єкту культурної спадщини у повному обсязі та надати її на повторний розгляд Консультативної ради Головного управління охорони культурної спадщини.

III. Враховуючи важливе містобудівне значення об'єкту та відповідну можливість виникнення непорозумінь з громадськістю, рекомендувати замовнику попередньо провести громадські слухання та обговорення зазначеного проекту.

Головуючий на засіданні
Консультативної ради
С.Новгородський

Відповідальний секретар

О.Хмель

